

РІШЕННЯ
ОЛЕКСАНДРІЙСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ

_____ СЕСІЇ
ВОСЬМОГО СКЛИКАННЯ

від _____ 2023 року

№ _____

м. Олександрія

Про звернення депутатів Олександрійської міської ради 8 скликання до Верховної Ради України, Президента України щодо збереження історичної назви міста Олександрії та похідної від неї назви селища Олександрійського

Відповідно до ст. 25 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», розглянувши «Фаховий висновок щодо належності назви міста Олександрії Кіровоградської області до символіки російської імперської політики» від 31 жовтня 2023 року, наданий Експертною комісією Українського інституту національної пам'яті з питань визначення належності об'єктів до символіки російської імперської політики, з метою збереження історичної самобутньої назви міста Олександрії, враховуючи думку більшості жителів міста Олександрії, висловлену в соціальних мережах та інших публічних платформах, а також під час інтерв'ю та опитувань,

МІСЬКА РАДА ВИРІШИЛА:

1. Затвердити текст звернення до Верховної Ради України, Президента України щодо збереження історичної назви міста Олександрії та похідної від неї назви селища Олександрійського згідно з додатком.
2. Доручити Олександрійському міському голові підписати зазначене звернення до Верховної Ради України, Президента України.
3. Відділу внутрішньої політики Олександрійської міської ради спільно з управлінням забезпечення діяльності міської ради надіслати дане рішення до Верховної Ради України, Президента України.
4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію міської ради з питань законності, депутатської діяльності, етики, правопорядку, регламенту, гласності, місцевого самоврядування та запобігання корупції та керуючого справами виконавчого комітету Завалія С.В.

Міський голова

Сергій КУЗЬМЕНКО

ЗВЕРНЕННЯ

депутатів Олександрійської міської ради 8 скликання до Верховної Ради України, Президента України щодо збереження історичної назви міста Олександрії та похідної від неї назви селища Олександрійського

У серпні 2023 року Українським інститутом національної пам'яті (далі – УІНП) було оприлюднено перелік адміністративно-територіальних одиниць України, які рекомендовані до перейменування в рамках виконання вимог Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії». Серед переліку міст зазначено і місто Олександрія Кіровоградської області, назва якого, на думку УІНП, пов'язана з реалізацією російського колоніалізму, є символікою російської імперської політики, а отже підлягає перейменуванню.

«Фаховим висновком щодо належності назви міста Олександрії Кіровоградської області до символіки російської імперської політики» (далі – Висновок) експертної комісії УІНП з питань визначення належності об'єктів до символіки російської імперської політики від 31.10.2023 встановлена належність назви міста до символіки російської імперської політики.

Ми, депутати Олександрійської міської ради, насамперед, зазначаємо, що повністю підтримуємо позбавлення нашої держави від символіки російської імперської політики, топонімів країни-агресора, як це раніше сталося з символами та топонімами комуністичного режиму. Тільки за останній рік в Олександрії було перейменовано 41 вулицю та провулок. На сьогоднішній день в нашому місті нічого не нагадує про радянсько-комуністичне та імперське минуле. Тому, отримавши рекомендації інституту, міська топонімічна комісія одразу організувала роботу з пошуку першоджерел інформації про назву нашого міста. За два місяці історики, краєзнавці, фахівці міської ради, різних міських та обласних структур, в тому числі архівів не знайшли підтвердження, що Олександрія названа на честь когось з членів російської імператорської родини. Не знайшов таких підтверджень і інститут Української археографії та джерелознавства ім. Грушевського НАН України.

Показово, що не знайшов таких джерел і сам Український інститут національної пам'яті. У тексті висновку зазначено багато інформації про історію міста, раніше невідомі широкому загалу факти, проте підстав асоціювати назву саме як імперський наратив, не викладено. Автори Висновку, зокрема Олексій Сокирко та Віктор Брехуненко на презентації Висновку під час пресконференції в «Укрінформі» 30.11.2023 вказали лише на гіпотетичний, та такий, що спирається на їх особисті переконання та уявлення про історичні процеси, зв'язок назви міста з імперським російським наративом, водночас визнаючи відсутність конкретних документів на підтвердження їхньої думки.

Багато поколінь олександрійців, в тому числі і тих, що жили при російській імперії, жодним чином не пов'язували назву міста з ім'ям імператора Олександра.

Наприклад, наш видатний земляк, філософ і славіст, людина енциклопедичних знань Дмитро Чижевський вважав назву дотичною до спадщини еллінського світу, античної назви одного з найбільших інтелектуальних центрів давньоєвропейського світу - міста Олександрії. Жителі міста сприймають назву як похідну від імені Олександр, що з грецької означає «захисник» та жодним чином не сприймається як наратив країни-агресора, а лише як усвідомлена можливість зберігати цю назву, з якою формувалось з невеликого козацького поселення Гетьманщини Усиківки, сучасне українське місто Олександрія. Відповідні топоніми на вшанування козаків-засновників вже відображені та заплановані для відображення в назвах вулиць та інших об'єктів територіальної громади.

Треба зазначити, що і рекомендація УІНП і, згодом його Висновок викликали неабиякий соціальний резонанс серед жителів міста. У проведеному в соціальних мережах опитуванні 91% жителів висловились за збереження назви «Олександрія». Водночас майже

всі респонденти вказують, що вирішення питання перейменування не є актуальним та життєво необхідним під час війни.

На жаль, надані Олександрійською міською радою до УІНП аргументи та висновки не стали предметом обговорення Експертної комісії при підготовці Висновку, а на саме засідання не було запрошено представників громади, які могли б аргументувати свою позицію та взяти участь у відкритих обговореннях, що, на нашу думку, і сприяло ухваленню суб'єктивного, сформованого на особистих оцінках конкретних дослідників, висновку.

З огляду на вище перелічене, просимо з розумінням та повагою поставитись до позиції жителів міста та депутатів міської ради щодо назви міста, яке, на нашу думку, не порушує норми антиколонізаційного законодавства та навпаки, стверджує наратив єдності міста та України з європейською спільнотою, що є органічною складовою формування європейської цивілізації, фундаментом для спільних з країнами Європи демократичних цінностей.

Просимо розглянути питання:

1. За умови відсутності документальних доказів належності назви міста Олександрія до російського імперського наративу, вивчити можливість, як виняток, не перейменовувати місто.
2. Перенести рішення у цій резонансній справі на період після закінчення воєнного стану.

Секретар міської ради

Вікторія КОСЯК